Należność pocztowa uiszczona ryczałtem

Białystok Piątek 2 Października 1931 r.

Cena 20 gr

GŁOS ZIEMI BIAŁOSTOCKIEJ

GAZETA REGJONALNA

Wychodzi codziennie oprócz dni poświątecznych.

Rok II

Redaktor naczelny: JAN WALEWSKI

Nr 226 (297)

Przy warsztacie twórczej pracy

2 październik 1931 r.

Rozpoczynajaca się sesja sejmowa stać będzie pod znakiem spraw skarbowych i gospodarczych. Objaw to naturalny i konieczny związany jaknajściślej z chwilą obecną. Walka z szalejącym kryzysem, który w skali dotąd nieznanej zaciążył nad życiem Europy i Ameryki, który niesie z sobą miljony bezrobotnych, powszechne zubożenie społeczeństw i załamywanie się najsilniejszych pozornie walut ta walka mobilizuje dziś całe narody i państwa, a daleką jest jeszcze od zwycięskiego końca. Obserwujemy fakty tak znamienne, jak zasadniczą przemianę wewnętrznej sytuacji politycznej w Anglji, gdzie pod naciskiem gospodarczych konieczności przychodzi do steru gabinet koalicyjny. Zasiadają w nim reprezentanci trzech zwalczających się grup, a rządząca do niedawna partja pracy staje na rozdrożu i ulega rozbiciu: czołowi jej politycy dają firmę i współpracę rządowi konieczność państwowych, większość partji, uwikłana w dogmatach politycznej i klasowej doktryny, niedostrzega powagi sytuacji i schodzi na manowce jałowej opozycji. Jesteśmy świadkami charakterystycznego zjawiska, że w pracach Ligi Narodów wydobywają się na plan pierwszy zagadnienia gospodarczej natury. Ministerjalne podróże i próby międzynarodowych porozumień mają na celu przedewszystkiem znalezienie formuły, któraby ułatwiła i przyspieszyła istotną współpracę państw i społeczeństw na gospodarczym odcinku, któraby ułatwiła międzynarodową wymianę wartości ekonomicznych i obieg pieniądza. Obserwując wewnętrzne życie państw Europy zachodniej, widzimy, że dekrety prezydenta Hindenburga i uchwały angielskiego parlamentu zmniejszają w sposób częstokroć drakoński świadczenia państwa na rzecz obywateli. Redukują płace urzędnicze, zasiłki dla bezrobotnych, żołd dla marynarzy, wstrzymują inwestycje. Z drugiej zaś strony szukają w odpowiedniej reformie ustawodawstwa podatkowego nowych źródeł dochodów dla skarbu państwa.

Jest rzeczą tedy zrozumiałą i konieczną, że prace naszych ciał ustawodawczych skoncentrują się na zagadnieniach gospodarczych. Ten tor wytyczają im projekty rządowe, w tak znacznej liczbie wniesione już do Izby marszałkowskiej, a będące dalszym dowodem tego jak czujną i konsekwentną jest gospodarcza polityka rządu. Rząd czyni z pewnością wszystko, by zrównoważyć budżet, by usprawnić państwo i społeczeństwo do walki zwycięskiej z kryzysem. Dziś dopiero w świetle katastrofy walutowej państw zachodnio-północnej Europy, występuje wyraziście zasługa rządu, że miał odwagę powziąć decyzję znacznej kompresji budżetu dość wcześnie jeszcze przed załamaniem się niemieckiej gospodarki państwowej i wkroczył na drogę oszczędności. Dalszemi ogniwami tego samego łańcucha myśli i prac są zgłoszone projekty ustawodawcze z dziedziny podatkowej, społecznej, agrarnej.

W społeczeństwie naszem zagadnienia ekonomiczne nie cieszyły się nigdy specjalną popularnością. Kwitnął kult słowa. Upajał nas frazes patrjotyczny, pod płaszczykiem którego jakże często przemycano partyjne przyziemne rachuby. Zyskiwały zawsze łatwy aplauz wielkie hasła przebudowy świata, choćby nierealne i zawieszone w powietrzu. Wymowa liczb, statystyka produkcji, sprawa handlowego bilansu, nie znajdywały uważniejszych czytelników i obserwatorów. T. zw. polityka, animująca społeczeństwo, dyskutowana z zapałem godnym lepszej sprawy przy kawiarnianych stolikach, sprowadziła się do niewybrednych rozgrywek partyjnych, do personalij czołowych działaczy, do obalenia rządów i formowanie nowych drogą nienormalnych kompromisów i międzyklubowych szacherek.

Dziś zapewne i szerokie warstwy społeczeństwa pod ciśnieniem dokonywujących się przemian nauczyły się obserwować uważniej zagadnienia ekonomiczne. Przykłada się jednak do nich najczęściej miarę swoistą, egoistyczna. Nad redukcją płac urzędniczych płacze urzędnik, zwyżka podatku od piwa obchodzi tylko piwosza, tylko rolnik interesuje się statystyką wywozu bekonów czy masła. Jest to stanowisko przeciętnej gospodyni, która zagadnień ekonomicznych uczy się w najbliższym sklepiku spożywczym. A przecież świadomy swych obowiązków obywatel winien umieć z chaosu sprzecznych opinji i pospiesznie ferowanych sądów wydźwignąć sąd własny, winien znać na tyle prawa rządzące życiem ekonomicznem społeczeństw, by móc samodzielnie ocenić idące przemiany i aktualne środki zaradcze. Zapewne, dziedzina to rozległa, a procesy przemian ekonomicznych są częstokroć zbyt skomplikowane, przyczyny ich do uchwycenia trudne. Nad łożem chorej Europy radzi dziś liczny areopag najtęższych ekonomistów i mężów stanu, a mimo to gorączka kryzysu nie opada i z dnia na dzień wlotczeją członki jej organizmu.

Chodzi jednakże o to, by uświadomić sobie pewne zasadnicze prawdy i by z nich uczynić sprawdzian przy ocenie zjawisk konkretnych. Takim aksjomatem jest zasada wzajemnego zazębiania się interesów poszczególnych grup i klas. Zbankrutowały już dawne teorje o bezwzględnej przeciwstawności interesów miasta i wsi, świata pracy i kapitału. Dziś wiemy, że w życiu zbiorowem niema grup wyodrębnionych z całości społeczeństwa, że każda ekonomiczna przemiana, wstrząs każdy, choć dotyka pozornie tylko części zbiorowości, oddziaływa bezpośrednio czy pośrednio na całość społecznego organizmu. Poprzez granice państw, poprzez góry i oceany przelewają się każdorazowo fale ekonomicznych konjunktur, wzlotów i upadków. Z tego przedewszystkiem stanowiska oceniać należy każdy objaw życia ekonomicznego, każdy projekt ustawodawczy. Zdać sobie trzeba sprawę nietylko z jego bezpośrednich konsekwencyj, ale i z dalekich, niedostrzegalnych oddziaływań. O wartości jego decydować będzie nietylko oddziaływanie jego na zainteresowaną wprost grupę, ale w równej mierze i rezonans, jaki wywoła w skomplikowanem dzisiejszem życiu ekonomicznem i społecznem. Najwyższym zaś sprawdzianem jego wartości będzie zawsze interes państwa, którego zasobność i odporność ekonomiczną jest koniecznym warunkiem uregulowanej egzystencji grup i klas.

Jeżeli społeczeństwo oceniać będzie w imię tych prawd dzisiejsze życie i prace, twór czy mozół rządu i ciał ustawodawczych zyska szeroką podstawę moralną i tem skuteczniej przepoi organizm państwowy wolą przetrwania i zwycięstwa.

Rząd uczyni wszystko - aby utrzymać stałość złotego

Pierwsze posiedzenie Sejmu. -- Uczczenie pamięci zmarłych posłów

Przemówienie p. Premjera

(Telefonem od własnego korespondenta).

WARSZAWA, 1. 10.

Pierwsze posiedzenie nowej sesji Sejm rozpoczął przy szczelnie zapełnionej sali oraz szczelnie obsadzonych miejsc dla publiczności na galerji.

Na wstępie Marszałek Sejmu Świtalski wygłosił dłuższe przemówienie, poświęcone pamięci zmarłych w okresie ferji parlamentarnych 4 członkom izby ustawodawczej: ś. p. Jana Dąbskiego, Ministra dr. Sławomira Czerwińskiego, Tadeusza Hołówki i M. Haluszczyńskiego.

Ogólna uwaga zebranych na sali była zwrócona na fotel poselski zajmowanego zwykle przez ś. p. posła Tadeusza Hołówki, który dzisiaj był nie zajęty, zaś na pulpicie przed fotelem spoczywała piękna wiązanka czerwonych róż, obwiązana jedną wstążką o barwach narodowych i drugą wstęgą czarną.

Po przemówieniu Marszałka Sejmu Świtalskiego, którego Izba wysłuchała stojąc, dokonano wybory wicemarszałków na miejsce, opróżnione przez ś. p. Jana Dąbskiego. Wybrane 226 głosami na 292, oddanych w głosowaniu, wicemarszałkiem Sejmu posła prof. W. Makowskiego z klubu B. B. W. R. Wybór drugiego wicemarszałka na miejsce opróżnione przez obejmującego stanowisko Ministra Skarbu Jana Piłsudskiego odłożono na czas późniejszy po uprzedniem porozumieniu się stronnictw pomiędzy sobą, co do osoby kandydata.

Najprawdopodobniej Stronnictwo Ludowe nie skorzysta z prawa desygnowania kandydata na stanowisko 1 z 5 wicemarszałków Sejmu.

W dalszym punkcie porządku obrad głos zabrał p. premjer Prystor i wygłosił wśród ciszy i skupienia całej Izby dłuższe, bo prawie 2 godzinne przemówienie.

P. premjer Prystor na wstępie zoobrazował sytuację gospodarczą Polski w ścisłem związku z kryzysem, przeżywanym przez cały świat.

Rozmiar kryzysu tego, który objął również 3 takie potęgi przemysłowe jak Stany Zjednoczone, Wielką Brytanję i Niemcy, przedstawił p. premjer Prystor przy pomocy całego szeregu ścisłych i przekonywujących cyfr. Warto przytoczyć, iż cyfry te wskazują spadek produkcji przemysłowej Ameryki w ciągu ostatnich 3 lat o 30 proc., a ceny zbóż przeciętnie notowane na giełdach światowych spadły o ponad 50 proc. W tym stanie rzeczy kiedy waluty najsilniejsze pod wpływem kryzysu światowego podlegały załamaniu, warto podkreślić stałość waluty polskiej i zabezpieczenie się Rządu przed dalszymi deficytami budżetowymi, choć stało się to kosztem tak ciężkich dla Rządu ofiar, jak obcięcie uposażeń urzędniczych. Dzięki jednak tej smutnej dla Rządu konieczności deficyty miesięczne, począwszy od czerwca r. b. stale maleją: w czerwcu deficyt budżetowy wynosił 43 mil.zł. w lipcu już tylko 25 mil. zł. zaś w sierpniu 13 mil. zł.

Premjer Prystor w imieniu Rządu oświadczył iż Rząd uczyni wszystko, by utrzymać stałość waluty, zaś przedłożony przed Sejmem cały szereg projektów ustaw, zmierzających do osiągnięcia wyższych dochodów dla skarbu i przyjścia z pomocą bezrobotnym, przyczyni się niewątpliwie do wydźwignięcia Polski i wyjścia Jej z orbity światowego kryzysu gospodarczego.

Po przemówieniu p. premjera Prystora i po dyskusji odesłano wszystkie zgłoszone przez Rząd projekty ustaw do poszczególnych komisyj, które rozpoczną już jutro rano swą pracę, poczem projekty ustaw pójdą zpowrotem na plenum Sejmu.

Pokłosie polityczne dnia wczorajszego

(Telefonem od własnego korespondenta).

WARSZAWA, 1.X. Dzisiejszy dzień polityczny jest na wszystkich odcinkach pod hasłem rozpoczynającej się sesji parlamentarnej.

P. Prezydent Rzeczypospolitej, który powrócił wczoraj wieczorem do Warszawy, zaprosił na Zamek na konferencję p. premjera Prystora oraz obu marszałków izb ustawodawczych, marszałka Sejmu Świtalskiego i Senatu—Raczkiewicza. Konferencja ta była w związku z rozpoczynającą się sesją parlamentarną.

Ruch w Sejmie od rana był ożywiony. Radziły wszystkie kluby.

Stronnictwo Ludowe odbyło pod przewodnictwem posła Roga konferencję, na której uchwalono wycofać się z udziału w Prezydjum Sejmu. W związku z tem postanowiono nie wydesygnować na stanowisko wicemarszałka na miejsce po ś. p. Janie Dębskim żadnego kandydata oraz wysofać swoich sekretarzy.

Poseł Makowski wicemarszałkiem Sejmu

Wiceprezesem Klubu BBWR został poseł Car

(Telefonem od własnego korespondenta).

WARSZAWA, 1.X. Dziś o godz. 10 rano odbyło się w Sejmie plenarne posiedzenie klubu parlamentarnego BBWR. pod przewodnictwem prezesa Sławka. Klub na posiedzeniu tem desygnował na stanowisko wicemarszałka Sejmu posła W. Makowskiego.

Pozatem wybrano wiceprezesem Klubu na miejsce ś. p. T. Hołówki wicemarszałka St. Cara.

Powikłanie polityczne w Anglji

LONDYN, 1.10. Sytuacja polityczna znajduje się w stanie zupełnie chwiejnym, wypadki zmieniają się jak w kalejdoskopie. Wczoraj w parlamencie mówiono o bliskim terminie wyborów, przez noc bliski termin zupełnie był niepewny. Konserwatyści grożą, że ustąpią z gabinetu, by przystąpić do wyborów na własną rękę. Sprzeciwiają się nowym wyborom liberali, wśród których krąży obawa o osobę Lord—Georga, który gra obecnie swą ostatnią stawkę, obawiając się, iż wybory pozbawią go wszelkich wpływów.

Mandżurja krajem autonomicznym

PEKIN, 1.10. Zostały utworzone autonomiczne niepodległe Chinom okręgi administracyjne i polityczne z siedzibą w Mukdenie, Kirinie, Charbinie i w prowincji Heilunkiang. Te nowe twory państwowe pozostają pod wpływami Japonji.

W szybkiem tempie władze polityczne objęły swe funkcje. Oczywiście poza urzędnikami, wysuniętymi na czoło, niedwuznacznie kryją się generałowie japońscy, którzy sprawują faktyczną władzę, opartą na bagnetach swych wojsk.

O fakcie utworzenia „niepodległych" okręgów autonomicznych w Mandżurji został urzędowo powiadomiony były naczelnik wojsk chińskich w Mandżurji Czang Sue Liang.

Krwawe bitwy z Chińczykami

MUKDEN, 1.10. Japońskie płatowce odparły inwazję silniejszych grup wojska chińskiego. Oddziały chińskie usiłowały oswobodzić szereg miejscowości, zajętych uprzednio przez Japończyków. Kilkadziesiąt płatowców japońskich przy pomocy bomb i karabinów maszynowych rozproszyło oddziały chińskie, powodując straty Chińczyków—zabitych około 300 ludzi i ponad tysiąc rannych.

Nowy gmach P. K. O. we Lwowie

W 1 dn. października odbędzie się we Lwowie uroczyste posiedzenie i otwarcie uruchomionego obecnie oddziału P. K. O. Gmach ten mieści się przy ul. Sykstuskiej. W związku z tem wyjechał do Lwowa prezes P.K.O. dr. Henryk Gruber. Na ilustracji naszej widzimy gmach P. K. O. we Lwowie.

Zabezpieczenie przed chorobą morską

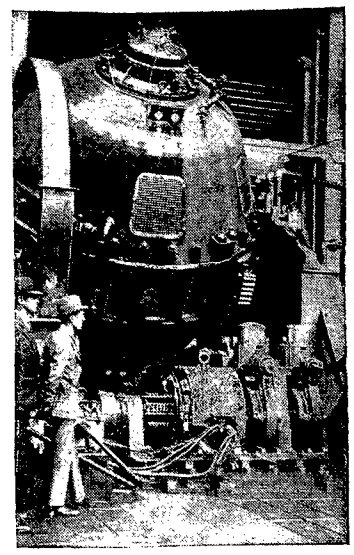

W ostatnich dniach odbyły się w zakładach Westinghouse w Filadelfji w Ameryce Północnej, w obecności najwybitniejszych inżynierów budowy okrętów z nowo-skonstruowanym przyrządem, mającym na celu zapobieżenie przechylaniu się okrętów w czasie przechodzenia z fali na falę, co, jak wiadomo, powoduje chorobę morską. Przyrząd ten ma kształt zapawki dziecinnej, tak zwanego bąka. Inżynierowie budowy okrętów stwierdzili w czasie prób, że bąk ten o przeciągu 3 i pół. mtr. i o wadze 120 tonn, poruszany maszyną o sile 75 koni parowych zapewnia okrętowi o 450 tonach pojemności maksimum równowagi dopuszczając wychylenie się okrętu najwyżej do 3 stopni. Wielkość bąka wzrasta w miarę wzrostu wielkości okrętu.

Wielkie banki zawieszają wypłaty

HELSINKI, 1.10. Bank Fiński podniósł z dniem dzisiejszym stopę dyskontową z 6% na 7 i pół %.

*

KŁAJPEDA, 1.10. Największy bank na terenie Kłajpedy Bank Jaffschitza i Sommera zawiesił wypłaty.

*

ROCK ISLAND (St. Z.), 1.10. Tutejszy Central Trust Savingsbank, którego depozyty wynosiły 5—6 miljonów dolarów, zaś kapitał 6 mil. 800 tys. dolarów zamknął swe kasy.

SUWAŁKI

Pod hasłem „Dla dobra Państwa"

Powołanie Rady Powiatowej B.B.W.R.

W dniu 27 września br. w sali Federacji P.Z.O.O. w Suwałkach odbyło się posiedzenie organizacyjne Rady Powiatowej Bloku Bezpartyjnogo powiatu suwalskiego.

Powołanie Rady nastąpiło skutkiem kilkomiesięcznej pracy Tymczasowej Komisji Reorganizacyjnej, której przez wyższe władze Bloku powierzoną została organizacja tej bardzo ważnej placówki politycznej.

Na zebranie przybyli delegaci gmin w osobach prezesów i sekretarzy nowopowstałych kół gminnych Bloku i osoby kooptowane do Rady w charakterze przedstawicieli organizacji społecznych o powiatowym zakresie działania.

O godzinie 11.30 rano posiedzenie zagaił w imieniu Tymczasowej Komisji Reorganizacyjnej p. Józef Paszkiewicz, witając zebranych i przybyłych gości w osobach posła na Sejm Rzeczypospolitej p. Sławomira Dabulewicza, Starostę p. Olgierda Malinowskiego i innych. Odczytane zostały następnie depesze gratulacyjne senatora p. Walerego Romana i kierownika Sekretarjatu Wojewódzkiego Bloku p. Pastuszyńskiego.

Na przewodniczącego zebrania obrany został jednogłośnie p. poseł Sławomir Dabulewicz, który udzielił głosu p. staroście Malinowskiemu.

W krótkich podniosłych słowach p. Starosta powitał zebranych, jednocząc w naczelnem haśle pracy Bloku „Dobro Państwa" zadania powołanej Rady Powiatowej i życząc Radzie, aby poziomem swych obrad i stałą a usilną pracą postawiła to hasło naczelne na najwyższym szczeblu sprawności organizacyjnej i moralnego wyrobienia społeczeństwa, kierując się jasnemi i przepojanemi miłością Ojczyzny wskazaniami Wodza Narodu Marszałka Józefa Piłsudskiego.

Przewodniczący zebrania p. poseł Dabulewicz w dłuższem i wyczerpującem przemówieniu omawia przyczyny kryzysu gospodarczego, wykazuje, że nie należy go lokalizować jedynie w Polsce, że cechą przeżywanego obecnie kryzysu gospodarczego jest przedewszystkiem jego powszechność, że kraje ościenne np. Niemcy przeżywają go w daleko ostrzejszej formie, a nawet dotychczasowa, zdawało się niezdobyta twierdza dobrobytu i potęgi materjalnej Wielka Brytanja — uległa obecnie załamaniu się finansowemu i upada pod ciężarem zawieruchy gospodarczej.

Dalej zwraca p. Dabulewicz uwagę obecnych, że Rząd Marszałka Józefa Piłsudskiego, stojąc na stanowisku ponadpartyjnem, usuwającem wszelkie przywiłjowanie poszczególnyah warstw i zawodów, dbając o zapewnienie w dostępnych podczas tak wielkiego kryzysu gospodarczego ramach dobrobytu wszystkich, nie może w równej mierze zadowolnić wszystkich bolączek i wypełnić zakresu pragnień powszechnych.

Na czoło zagadnień gospodarczych wyrasta w obecnej chwili kwestja zwiększającego się bezrobocia i racjonalnego zapobieżenia jego ostrości. Otóż najbliższa kadencja Sejmowa zajmie się w całej rozciągłości uchwaleniem ustaw zabezpieczających byt bezrobotnych.

Po omówieniu spraw organizacyjnych i ważności pracy powoływanych Rad Powiatowych BBWR. p. Dabulewicz kończy swe przemówienie gorącem życzeniem owocności pracy Rady Powiatowej w Suwałkach.

Następnie na wniosek Przewodniczącego zebrani przez powstanie z miejsc uczcili pamięć zmarłego od skrytobójczej kuli na posterunku narodowym posła T. Hołówki.

Po przyjęciu do akceptacyjnej wiadomości sprawozdań kasowego i z działalności Tymczasowej Komisji Reorganizacyjnej, zebranie przystąpiło do obioru Prezydjum Rady Powiatowej.

W myśl statutu organizacyjnego powołano 4 członków prezydjum przy pomocy tajnego głosowania. Obrani zostali pp.: Józefa Paszkiewicz, Jan Mieczkowski, Stanisław Kolomyjski i Wacław Taniewski.

Wyłoniono następnie poza sekcją organizacyjną, której funkcje sprawować będzie prezydjum, sekcję samorządową z kierownikiem organizacyjuym p. Józefem Paszkiewiczem, sekcję kulturalno—oświatową z kierownikami organizacyjnymi pp.: Franciszkiem Przyrowskim, Kazimierzem Omiljanowiczem, Edwardem Mereckim i Marją Brzozko—Zielińską, sekcję gospodarczą z kierownikiem organizacyjnym p. Mieczkowskim.

W wolnych wnioskach poruszaną została sprawa likwidacji Seminarjum Nauczycielskiego w Suwałkach i sprawa niedomagań, zachodzących w stosunku ludności do zarządzeń lasów administracji państwowych.

Po dyskusji na temat powyższy i wyjaśnieniach, udzielonych przez posła p. Dabulewicza — zebranie zostało zamknięte.

MYSZYNIEC

Obchód 600-letnej rocznicy bitwy

pod Płowcami

Staraniem Zarządu Koła Gminnego Związku Obrony Kresów Zachodnich gm. Czarnia, odbyła się w dniu 27 września w Myszyńcu akademja ku uczczeniu 600-letniej rocznicy bitwy i zwycięstwa Rycerstwa polskiego pod Płowcami nad Krzyżakami.

Na akademję złożyło się: dwa przemówienia i odegranie komedyjki „Wesele na Kurpiach".

P. Jan Rajff, prezes Koła Obr. Kres. Zach., w podniosłych słowach oświetlił doniosłość zwycięstwa Rycerstwa polskiego nad Krzyżakami, podkreślając o niebezpieczeństwie, grożącem nam ze strony butnych, zachłannych Niemców.

P. Antoni Sokołowski, kierownik szkoły powszechnej w Cyku, w obszernych słowach odźwierciadlił początek powstania Zakonu krzyżackiego i wpływy na Polskę celem ujarzmienia narodu polskiego. Podkreślając doniosłość zwycięstwa pod Płowcami w dniu 27 września 1331 r., zaznaczył, że jest to data historyczna dla Polski, niedostatecznie może docenioną, nietylko dlatego, że od czasów Chrobrego był to pierwszy wielki czyn orężny narodu polskiego, czyn, stojący w dziejach naszego narodu obok Grunwalda, Wiednia, Radzymina.

Obaj mówcy nawoływali do wiary we własne siły, aby wspólnie ramię przy ramieniu, zaniechano waśni partyjnych, pomagali Budowniczemu naszej Ojczyzny, Wodzowi Narodu w Jego pełnej znoju pracy nad budowaniem potężnej i mocarstwowej Polski, wznieśli okrzyk na cześć Naj. Rzecz. Polskiej.

Komedyjka, odegrana przez członków Koła Zw. Młodz. Ludowej w Zawadach, pod kierownictwem p. Al. Kopecia, kierownika szkoły powszechnej, i nauczyciela z tejże wsi p. Cz. Miskiewicza, wprowadziła w zachwyt wypełnioną przez publiczność salę Domu Ludowego, której na ten cel udzielił ks. kanonik Sawicki.

Opracowanie na motywach miejscowych i odegranie komedyjki według obyczaju z przed kilkudziesięciu laty wskrzesza starą tradycję weselną ludu kurpiowskiego.

B. G.

GRAJEWO

Uroczysty obchód 600-letniej rocznicy

bitwy pod Płowcami

Miasto Grajewo i okolica obchodziło w dniu 26 września r. b. uroczyste święto 600-letniej rocznicy bitwy pod Płowcami.

Uroczystość rozpoczęła się zbiórką pod remizą Straży Ogniowej w Grajewie wieczorem w której udział wzięli przedstawiciele władz z kierownikiem Starostwą p. J. Manieckim na czele, P. W. Strzelec, Harcerze, Hufiec Szkolny, Straż Pożarna z orkiestrą, żydowskie P. W., oraz miejscowe społeczeństwo. O godz. 20-ej pochód przy dźwiękach orkiestry Straży Ogniowej ruszył z pochodniami na rynek ustawiając się w około przygotowanego stosu. Po rozpaleniu ogniska orkiestra odegrała Hymn Narodowy, poczem przemówił p. Reniewicki, komendant harcerzy, podnosząc znaczenie 600-letniej rocznicy bitwy pod Płowcami. Na zakończenie miejscowy chór P. W. odśpiewał Rotę.

Należy nadmienić, że obchód ten, tu na rubieżach Rzeczypospolitej w sąsiedztwie współpracowników Treviranusa pozostanie na długo w naszych sercach i pamięci.

Olbrzymi most w Sydney

Ponad najpiękniejszą zatoką świata miasto Sydney (Australja) wybudowało olbrzymi jednoarkadowy most. Most ten oddany będzie oficjalnie dla ruchu dnia 19 marca 1932 r. Ma on 3,770 stóp długości i waży 50.200 ton. Na moście tym znajdują się 4 tory tramwajowe, 6 torów dla ruchu kołowego i 2 szerokie chodniki.

Odezwa Naczelnego Komitetu

do Spraw Bezrobocia

Naczelny Komitet do Spraw Bezrobocia wydał do społeczeństwa następującą odezwę:

Obywatele Rzeczypospolitej!

Ciężar bezrobocia wielkiem brzmieniem legł na barki wszystkich niemal społeczeństw świata.

Powszechny kryzys gospodarczy niesie za sobą tę klęskę o niepamiętnych rozmiarach.

Dotknięte nią narody skupiają się w wysiłku przetrwania, ulżenia niedoli szerokich mas społecznych, które pragną pracować, a pracy nie znajdują.

W obliczu zimy bezrobocie urasta do rozmiarów, które tylko wysiłek całego społeczeństwa, wszystkich jego warstw i wszystkich obywateli opanować może.

Zwalczanie bezrobocia — to największy bezpośredni obowiązek, jaki obecnie mamy do spełnienia. Został on powierzony przez rząd Naczelnemu Komitetowi do Spraw Bezrobocia.

Akcja Naczelnego Komitetu zmierza w dwóch kierunkach:

— Do najracjonalniejszego rozłożenia pracy, celem zatrudnienia największej liczby pracowników, a przedewszystkiem żywicieli rodzin, oraz

— do niesienia pomocy doraźnej dotkniętym bezrobociem i ich rodzinom.

Naczelny Komitet zwraca się do społeczeństwa, aby w solidarnym wysiłku cały naród stanął w jednym szeregu walczących z tą klęską.

Brak pomocy dla pragnących pracować i skutki tego, to jedno z najistotniejszych zagadnień doby obecnej, to przedmiot troski i odpowiedzialności całego narodu.

Obywatele, w czasach stokroć większych trudności, bo wśród pożogi Wielkiej Wojny Polska ratowała szerokie warstwy ludności w ich niedoli.

Dziś do walki z bezrobociem stajemy zbrojni we własną państwowość, oparci o władze cjczyste, jako członkowie jednego społeczeństwa — wspólnie cierpiąc — cierpienia swoje leczyć będziemy we wspólnym wysiłku.

Obywatele, wszyscy na front walki z bezrobociem — to nakaz obecnej chwili, w solidarnym wysiłku wszystkich przetrwamy najcięższy czas.

Naczelny Komitet do Spraw Bezrobocia przy Prezesie Rady Ministrów

Warszawa, dn. 29 września 1931 r.

* * *

Ofiary pieniężne na powyższą akcję wpłacać można w Komitetach Wojewódzkich i miejscowych, pozostających pod przewodnictwem, względnie protektoratem, wojewodów i starostów lub na konto czekowe Nr. 3006. Tamże składać można deklaracje o zaofiarowanych przedmiotach w naturze.

Nowelizacja ustaw podatkowych

Projekty ustaw, podnoszących niektóre podatki, wywołały zrozumiałe zainteresowanie opinji publicznej. W związku z tem zwróciliśmy się do dobrze poinformowanego źródła z prośbą o oświetlenie tych projektów. Z uzyskanych wyjaśnień wynika, że:

Czynniki rządowe zdają sobie doskonale sprawę, że obecne obciążanie podatkowe jest uciążliwe dla całej ludności, ale niewątpliwie większem jeszcze złem nietylko dla państwa, ale i dla całego życia gospodarczego byłoby zagrożenie równowagi budżetowej. Rząd dopuścić do tego nie może, musi więc wezwać całe społeczeństwo do poniesienia ofiar na rzecz niezbędnej sumy wpływów podatkowych. Chodzi w tym wypadku o konieczności skarbowe.

Przy rozpatrywaniu podniesienia wpływów z źródeł podatkowych, które mogą wytrzymać obecnie dodatkowe obciążenie należy rozróżnić: 1) trwałe zmiany w opodatkowaniu i 2) nadzwyczajne dodatki, noszące charakter kryzysowy.

Jakie podatki zostaną podniesione.

Do trwałych zmian w opodatkowaniu należy zaliczyć kumulację dochodów z uposażeń przy obliczaniu podatku dochodowego, następnie rozszerzenie pojęcia tantjem, dalej podniesienie podatku od nieruchomości, podwyższenie niektórych opłat stemplowych, wreszcie podniesienie podatku od prądu elektrycznego, Do tej grupy należy zaliczyć również podniesienie niektórych podatków pośrednich (od piwa, wina i miodu syconego).

Do grupy nadzwyczajnych dodatków o charakterze kryzysowym należy zaliczyć projekt wprowadzenia nadzwyczajnego dodatku do państwowego podatku dochodowego i projekt dodatkowego podatku od dochodów, opierających się na opłatach za czynności o charakterze publiczno-prawnym.

Cechą charakterystyczną obu tych grup nowych podatków jest to, że starają się one o ile możności obciążyć tylko dochody gotówkowe. Zasada ta nie dała się oczywiście przeprowadzić w całej rozciągłości, została jednak w znacznym stopniu urzeczywistniona w projektach nowych ustaw.

Aczkolwiek wielkie nowe obciążenie jest w obecnej chwili niepożądane dla życia gospodarczego, to jednak podatki, oparte na tej zasadzie dadzą się odczuć życiu gospodarczemu w stopniu najlżejszym Co się tyczy kumulacji dochodów z uposażeń przy obliczaniu podatku dochodowego, to odpowiada ona kardynalnej zasadzie sprawiedliwości. Podatki od tantjem i od nieruchomości obciążą dochody gotówkowe. Dodatkowy zaś podatek od dochodów opartych na czynnościach o charakterze publiczno-prawnym jak naprzykład notarjuszy, pisarzy hipotecznych i t.p., dotknie tylko te osoby, które z tytułu posiadania przywileju na wykonywanie tych czynności osiągają dochody bardzo poważne, przekraczające normę przeciętnej stopy życiowej.

Nowelizacja podatku dochodowego.

Obok zmian w podatku przemysłowym główna uwaga zwrócona została na nowelizację podatku dochodowego. Nowelizacja ta opiera się na zniesieniu dotychczasowego 10% dodatku do podatku dochodowego, a zarazem na wprowadzeniu nadzwyczajnego dodatku do tego podatku. Dotychczasowy dodatek obliczany był od sumy płaconego podatku, a projektowany obliczany będzie od opodatkowanego dochodu.

Przy opracowywaniu nowych norm podatku dochodowego zwrócono baczną uwagę na uwzględnienie wspomnianej wyżej zasady obciążania o ile możności tylko dochodów gotówkowych. Z tego względu w nadzwyczajnym dodatku do podatku dochodowego wprowadzono rozróżnienie w opodatkowaniu większych dochodów, płynących z uposażeń i z innych większych źródeł. Opodatkowanie wysokich dochodów z uposażeń pociąga za sobą tylko tę konsekwencję, że zmniejsza sumę rozporządzalną na wszelkiego rodzaju wydatki, ale nie pociąga za sobą żadnych trudności dla płatnika. Natomiast przy większych dochodach handlowych, przemysłowych czy rolnych dochód może przedstawiać się w formie towarów, które dla upłynnienia swej wartości muszą być sprzedane, a niezawsze mogą być sprzedane w danej chwili. Z tego względu więc progresja nadzwyczajnego dodatku do podatku dochodowego zatrzymuje się dla dochodów gospodarczych na poziomie 4%, a dla wysokich uposażeń dochodzi do 10% przy dochodzie ponad 250 tysięcy złotych rocznie.

W rzeczywistości jednak dodatkowy podatek będzie nieco niższy, na skutek skasowania 10% dodatku od podatku dochodowego, obowiązującego obecnie. Cyfrowo plus minus będzie się to przedstawiało następująco. Podług ostatnich obliczeń dochód opodatkowany (bez dochodu urzędników państwowych) wynosi w ogólnej cyfrze 4,5 miljarda złotych. Od tej sumy dochodu podatek dochodowy wynosił ca 368 miljonów złotych. Obliczony na tej podstawie dodatek nadzwyczajny dałby 74.5 miljonów złotych, strata zaś z 10% dotychczasowego dodatku wyniosłaby ca 37 miljonów złotych. Efektywnie pozostałoby więc około 37 miljonów złotych. Obecnie jednak należy liczyć się ze zmniejszeniem ogólnej sumy dochodu, zmniejszy się więc i ogólna suma wpływów z podatku dochodowego i nadzwyczajny dodatek nie osiągnie zapewnie sumy 74.5 miljonów złotych. Ale jednocześnie z tytułu 10% dodatku obecnego wypadnie potrącić mniejszą sumę stosunkowo do obniżenia się ogólnych wpływów z podatku dochodowego. Różnica więc między wpływem z dodatku nadzwyczajnego a skreśleniem dotychczasowych wpływów z 10% dodatku pozostanie zapewne w granicach 30—35 miljonów złotych na korzyść skarbu.

Co się dzieje w świecie

7 października zbierze się parlament angielski

LONDYN, 1.10. Mac Donald oświadczył, że w środę 7 października zostanie zwołany parlament. Równocześnie Mac Donald oświadczył, że nie należy przypuszczać, jakoby miał być wnet przeprowadzone nowe wybory.

Edison na łożu śmierci

NOWY JORK, 1.10. Według najnowszego biuletynu lekarzy o stanie zdrowia Edisona, stan jego jest bardzo smutny. Wielki umysł wynalazcy zaciemnił się prawie zupełnie i nie rozpoznaje częstokroć nawet najbliższych z otoczenia. Siły fizyczne są nader słabe tak, że każdej chwili może grozić katastrofa. Równocześnie jednak, wobec zupełnego prawie bezwładu umysłowego i fizycznego, organizm mało się zużywa i możliwe jest pozostawanie chorego w takim stanie nawet przez dłuższy czas.

Wieści z Polski

Walka bandytów z policją

pod Lublinem

LUBLIN. W toku trwania pościgu za bandytą Józefem Polakiem oraz Janem Demidowskim, sprawcami napadu na dom Szmula Szpirera z Lipin Dolnych, policja natknęła się na nich we wsi Krzeszów Górny w domu niejakiej Anny Kowalik. Gdy bandyci zobaczyli, iż są osaczeni, rozpoczęli strzelać z rewolwerów i karabinów. Policja w obronie własnej dała 9 strzałów. Bandyci, widząc odciętą drogę do ucieczki, wyrzucili przez okno granat, który eksplodował w pobliżu policjantów, nie czyniąc im na szczęście nic złego. Bandyci, po wyrzuceniu granatu, wyskoczyli przez okno i rzucili się do ucieczki. Policja wszczęła za nimi dalszy pościg. W ciemności nocy zdołali jednak zbiec.

W mieszkaniu Anny Kowalik, którą aresztowano, znaleziono buty, oraz marynarkę, porzuconą przez bandytów, oraz kałużę krwi.

Przyjaciele kłócą się

KOWNO, 1.10. Stosunki między Berlinem i Kownem pogorszyły się tak dalece, że poseł litewski w Berlinie Sidikauskas został odwołany. Rząd litewski nie wyznaczył na jego miejsce następcy, a obowiązki przedstawiciela Litwy powierzone zostały jednemu z członków poselstwa w Berlinie.

Krótki poradnik dla rolników

Jak rolnik polski może wyjść z obecnej biedy

Niewykorzystane możliwości hodowlane

Głupi chyba człowiek oczekuje dzisiaj, że znajdzie się jakiś sposób cudowny, który odrazu postawi na nogi biedującego dzisiaj rolnika polskiego.

Rozsądny i rozgarnięty rolnik polski, rozumie, że w dzisiejszej biedzie, która spowodowona jest kryzysem światowym, wyjść on może tylko drogą rozumnego wysiłku i skrzętnej pracy.

Chodzi o to, by wytknąć sobie należytą drogę i wytrwale po niej kroczyć. Drobny rolnik w Polsce jest w położeniu takiem, że mało ma ziemi jeszcze mniej pieniędzy, dużo natomiast czasu i chęci do pracy.

Jeśli drobny rolnik będzie prowadził gospodarkę tylko zbożową, będzie miał dużo wolnego czasu, mało będzie miał dni roboczych w roku, ale też i zarobki jego będą nędzne. O zarobki w fabryce coraz trudniej, zatrudnienie jakiemś rzemiosłem, zwłaszcza w zimie i na jesieni, wymaga specjalnej umiejętności, narzędzi, materjału, a co najważniejsza — możności zbytu wyrobionych przedmiotów.

Ogół drobnych rolników w Polsce powinien gospodarować tak, by we własnej gospodarce znaleźć dla siebie jak najwięcej zatrudnienia i korzystnego zbytu dla swej pracy.

Gospodarka czysto zbożowa jest niemożliwa i nieopłacalna (potrzeba nawozu naturalnego) i nieopłacalna dla drobnego rolnika. Toteż na karłowatej nawet gospodarce drobnego rolnika znajdziemy zawsze krówkę, często konia, prawie zawsze — świnki. Drobny rolnik tedy jest zarazem hodowcą. Ale hodowcą niezawsze świadomym i umiejętnym. Niezawsze drobny rolnik zastanawia się nad tem, że np. trzymać konia warto wtedy tylko, gdy mamy dla niego robotę choć przez kilkadziesiąt dni rocznie. Inaczej nie opłaci się, koń zeżre gospodarza, jego żonę i dzieci.

Wielu gospodarzy jeszcze i dzisiaj patrzy na „krowi ogon" tylko z tego punktu, ile mu z pod tego ogona nawozu wypadnie. A przecież nawóz powinien powstać gospodarzowi zadarmo, zaś za utrzymanie swoje krowa powinna zapłacić mlekiem.

To samo świnia. Warto trzymać taką świnkę, która za paszę i starunek płaci szybkim przyrostem mięsa i tłuszczu. Gałgaństwa trzymać nie warto. O tem wszystkiem wiele już mówiono i pisano, coraz więcej gospodarzy rozumie już te sprawy.

Ale są jeszcze takie produkty hodowli, na które gospodarze zamało zwracają uwagi. Niepotrzebnie np. zarzucono u nas hodowlę owiec. Polska sprowadza aż z dalekiej Australji wełnę za kilka miljonów złotych rocznie. Pieniądze te zamiast do farmera australijskiego, mogłyby iść do rąk rolnika polskiego. Mięso baranie już dzisiaj sprzedawane jest z Polski do Francji i Włoch. Moglibyśmy sprzedawać go daleko więcej, ale mało dzisiaj hodujemy owiec. Niech gospodarze pamiętają o tem i przywrócą poczciwą owieczkę do łoski swojej.

A teraz—drób.

Do gąsek nabieramy coraz więcej przekonania. Rzadko która wioska nie hoduje już dzisiaj kilku, kilkunastu stadek. Na jesieni łatwo wpada do kieszeni rolnika kilkadziesiąt a nawet setka i druga złotych za krzykliwe gąski. Ale trzeba jeszcze pomyśleć o ich tuczeniu, uboju i należytem zużytkowaniu w sprzedaży puchu i pierza. Zbyt na to zawsze się znajdzie. Ale nieszczęsna kural Nie lubi jej najczęściej gospodarz. Szkodzi to, grzebie, wyskrobuje zasiane ziarno, wytłukuje zboże. Rzadko który gospodarz wie o tem, że 60 kur daje tyleż zysku, co dobra mleczna krowa dająca 3000 litrów mleka rocznie. Tylko hodować je trzeba tak by szkody wyrządzać nie mogły (w zagrodzeniu) i jajka by składały w kurniku, a nie po krzakach, zasiekach i żłobach. Rolnik polski musi zrozumieć, że z biedy obecnej wyprowadzić go może tylko oszczędna gospodarka hodowlana. Dbajmy należycie i rozumnie o konia, krowę, świnię, nie gardźmy owcą, zajmujmy się należycie gęsią i kurą.

Rząd zdecydowany jest przyjść tu z pomocą drobnym rolnikom polskim. Należy przedewszystkiem nauczyć drobnych rolników, w jakich warunkach hodowla drobiu, zwierząt jest opłacalna. Nauczanie ma się odbywać w ten sposób, że wybitni i doświadczeni fachowcy będą nauczali najbardziej chętnych rolników oraz zespoły przysposobienia młodzieży, w każdym powiecie. Potem będzie się urządzać pokazy na których gospodarze naocznie będą mogli się przekonać o osiągniętych rezultatach. Wydane również zostaną pisane instrukcje, jak się z hodowlą obchodzić należy.

Rząd wybudował już wielką chłodnię w naszym porcie morskim w Gdyni. Zabezpiecza to od zepsucia nasze masło, jaja, mięso, drób bity, przeznaczony na sprzedaż do krajów zamorskich.

Byle produktów polskich było dużo i w należytym gatunku jakiego żąda zagranica. Rolnicy polscy powinni ocenić wysiłki Rządu mające na celu podniesienie hodowli w drobnych gospodarstwach i stanąć chętnie do pracy.

Termity przekopują całą Afrykę

Niezwykła pracowitość inżynierów -- owadów

Budowle termitów ze swymi charakterystycznymi kształtami są szczególnie liczne w Afryce Południowej. Nie można sobie wyobrazić krajobrazu południowo afrykańskiego bez tych budowli. Północna Rodezja i Katanga mogą być raczej nazwane krajem termitów, niż krajem ludzi.

Termity zaklejają piaszczyste grunta wydzielinami specjalnemi, które twardzieją szybko na wietrze i ten materjał okazuje się twardszym i trwalszym od cementu.

Pagórki termitowe występują tylko w tych okolicach, gdzie wierzchni pokład składa się z piasku, a podglebie jest twarde.

Budowle termitów są rozmaitego kształtu. Na południu południowo zachodniej Afryki i w Transwaalu pod Pretorją znajdujemy pagórki w formie stożkowatej piramidy. W kraju Zulusów budowle te są spiczaste, jakby w stylu gotyckim.

Jest rzeczą niezaprzeczoną, że formy budowli zależą od gatunku termitów, które je stawiają. Jak twarym jest materjał, z którego termity budują swoje arcydzieła, za dowód może służyć, że przy budowie linji kolejowej w Afryce Południowej, trzeba było nieraz na całych odcinkach gdzie były budowle termitów wysadzać teren dynamitem.

W niektórych miejscach linja kolejowa biegnie jakby między dwiema bazaltowemi ścianami.

Termity pokrywają i drzewa tym swoim materjałem. Często można zauważyć w puszczy afrykańskiej drzewa, których pnie, gałęzie i gałązki pokryte są jakby czerwonawym nalotem. To termity pracowały tu zawzięcie.

Geologowie stwierdzili, że termity pracowały już w okresie węglowym ziemi. Bardzo często odnajdujemy ślady ich prac w bursztynie i węglu kamiennym.

Jaką potęgą odznaczają się ci inżynierowie w świecie owadów, tego dowodzi fakt, że tę samą ilość pracy, jaką termity wykonają w jeden dzień musiałoby robić kilkudziesięciu mularzy przez cały tydzień.

Te potworne wielkości mrówki pracowitością swoją dają przykład ludziom, co można robić, jeżeli do pracy zabiera się gromada.

Radjoprogram

Piątek 2.X 31 r.

12.10 Muzyka z płyt gramofonowych 15.25 „Pijaństwo i pijacy w utworach Szekspira" — dr. St. Kopczyński 15.45 Kącik krótkofalowy 15.55 Muzyka z płyt gramofowych 16.30 „Kącik artystyczny L. S. G." 16.50 Pogadanka literacka w języku francuskim — p. Lucien Roquigny 17.15 Muzyka z płyt gramofonowych 17,35 Odczyt 18.00 Muzyka lekka ze Lwowa 19.20 Feljeton p. t. „Za Niemen" — p. Mjr. Adam Bortkiewicz 19.25 Muzyka z płyt gramofonowych 19.40 Giełda rolnicza 20.00 Prasowy Dziennik Radjowy. 20.15 Koncert symfoniczny z Filharmonji Warszawskiej w wyk Ork. Filharm. pod dyr. Berdiajewa i Szymon Goldberg (skrzypce) 22.45 Muzyka lekka i taneczna.

Pomysłowa czwórka w więzieniu

Damy włamywaczki dokonywały zuchwałych napadów

Do dżentelmanów włamywaczów świat dzisiejszy już się przyzwyczaił.

Trafiają się one nie tak znowu bardzo często w życiu, za to tem częściej występują jako bohaterowie powieści kryminalnych, zdobywając sobie szturmem serca wszystkich kucharek i młodszych.

Zdaje się jednak, że przyszedł czas, w którym kobieta sięgnie śmiało i po te wątpliwej wartości laury,

zdobyte wytrychem i łomem.

Policja francuska przynajmniej zapisała już w swych rejestrach zbrodniczych nazwiska dwóch „dam" włamywaczek: Odetty i Germainy Blanc.

Są to dwie siostry, które dobrały sobie do towarzystwa chłopców, godnych siebie Ryszarda Harpin i Krystjana Montbarbon.

Żadne z tej zacnej czwórki

nie liczy ponad 20 lat.

Całe to młodociane towarzystwo, rekrutujące się

z najlepszych rodzin,

zainscenizowało ostatnio szereg śmiałych włamań i rabunków w Normandji.

Dnia 5 b. m. np. włamali się do pewnego pałacyku w Allmanchslos-Bains, gdzie spożyli doskonały obiad i nie pogardzili bynajmniej piwnicą właściciela.

W kilka dni później obrabowali feodalny zamek w Sotteville.

Stwierdzono tymczasem, że mają oni na sumieniu cały szereg przestępstw. Obaj członkowie bandy

zostali ujęci

w szczególnych okolicznościach. Pewna właścicielka hotelu, bawiąc na plaży, rozpoznała w dwuch kąpiących się młodzieńcach swoich gości, którzy niedawno zajmowali pokoje w jej hotelu i

ulotnili się samochodem,

zapomniawszy uregulować rachunku.

Mimo sprzeciwu młodzieńców, aresztowano ich po stwierdzeniu, że nie mają grosza przy duszy, a wkrótca aresztowano również ich towarzyszki wypraw złodziejskich, siostry Blanc.

Część zrabowanych rzeczy znaleziono w willi, wynajętej

przez matkę włamywaczek

w jednej z nadmorskich miejscowości kąpielowych.

Matka twierdzi, że nie wiedziała o zbrodniczym procederze swych córek.

Teraz cała czwórka siedzi. Damy w Cean, a dżentelmani w Bayeux.

Ruch zawodowy

Pozytywne wyniki działalności pocztowców

W wyniku dwudniowego plenarnego posiedzenia zarządu głównego związku niższych pracowników poczt i telegrafów powzięto uchwałę z której wynika, że pomimo ciężkiej sytuacji gospodarczej pracowników państwowych i pewnego ograniczenia możliwości posunięć w życiu związkowem wśród urzędników, związki zawodowe wykazują żywotność.

Związek zawodowy niższych pracowników poczt i telegrafów uchwalił bezzwłoczne przystąpienie do budowy własnego gmachu związkowego w Warszawie. Jak się dowiadujemy w gmachu tym mieścić się będą oprócz biur zarządu głównego, zarządu okręgowego i koła warszawskiego wielka sala obrad, pomieszczenia na bibljotekę i mieszkania.

Na cel budowy związek rozporządza już pokaźnymi funduszami, tak, że zrealizowanie tego pożytecznego planu nie natrafia na większe trudności.

OGŁOSZENIE PRZETARGOWE.

Urząd Wojewódzki — Dyrekcja Robót Publicznych w Białymstoku ogłasza niniejszem przetarg publiczny na roboty instalacyjne: a) centr lne ogrzewanie, b) kanalizacja i wodociągi przy wykończeniu budynku Państw. Gimnazjum koedukacyjnego w Ostrołęce.

Roboty winny być wszczęte zaraz po rozprawie przetargowej i zawarciu odnośnej umowy i wykończone do dnia 31 grudnia 1931 r.

Oferty z dołączeniem pokwitowania Kasy Skarbowej na złożone tytułem depozytu do dyspozycji Dyrekcji Rob. Publ. w Białymstoku wadjum w wysokości 5 proc. oferowanej sumy należy wnieść najpóźniej do godziny 11-ej dnia 5-go października 1931 r. do Dyrekcji Rob. Publ. Oddz. Budowlany w Białymstoku w zapieczętowanych kopertach zaopatrzonych napisami: a) „Oferta na urządzenie instalacji centralnego ogrzewania w bud. Państw. Gimnazjum koedukacyjnego w Ostrołęce", b) „Oferta na urządzenie instalacji kanalizacji i wodociągów w bud. Państw. Gimnazjum koedukacyjnego w Ostrołęce".

Publiczne otwarcie ofert nastąpi w tymże dniu o godz 12-ej. Dyrekcja Rob. Publ. zastrzega sobie prawo dowolnego wyboru oferenta oraz ewentualnego przeprowadzenia dodatkowego przetargu ustnego.

Kosztorysy bez cen (ślepe) otrzymać można w Dyrekcji Rob. Publ. w Białymstoku po uprzedniem podpisaniu ogólnych warunków budowy za opłatą 10 zł. (oddzielnie za kosztorys na roboty centralnego ogrzewania i oddzielnie na roboty kanalizacyj i wodociągów).

Oferenci są związani swemi ofertami do dnia 31 października 1931 r.

za Wojewodę

Inż. Stankiewicz

Radca Budownictwa w. z. Dyrektor Rob. Publ.

Białystok, dn. 23. IX. 1931 r.

Urząd Skarbowy Podatków w Sokółce. 765-3

Obwieszczenie o licytacji.

Urząd Skarbowy Podatków i Opłat Skarbowych w Sokółce na zasadzie § 33 Instrukcji o przymusowem ściąganiu państwowych podatków i opłat z dn. 17.V 1926 r. (Dz. Urz. Min. Skarbu № 15) podaje do wiadomości ogólnej, iż w dniu 6 października 1931 r., w kol. Horodzisko, gm. Kuznica, pow. Sokółka, odbędzie się sprzedaż z licytacji niżej wymienionych ruchomości, należących do Kuźnickich Zakładów Górniczo-Przemysłowych w kolonji Horodzisko, celem pokrycia zaległości podatkowych:

1) Szwejs aparat z generatorem N, marki Messer et Co, P.M.B.H. Frankfurt a-M. Essen wraz z butlą do tlenu, w stanie użytkowym, 1 szt., oszac. zł. 300.

2) Maszyna do wyrabiania pustaków firmy Rzewuski i S-ka, w stanie użytkowym, 1 szt., oszac. zł. 100

3) Bormaszyna samoczynna w stanie dobrym, 1 szt., oszac. zł. 100.

4) Motor benzynowy Austro-Daimler № 13070 z magneso, w stanie dobrym, 1 szt., oszac. zł. 1000.

5) Butla do tlenu w stanie dobrym, 1 szt., oszac. zł. 20.

6) Szyny na tor kolejki wąskotorowej, długości 7 metrów każda, 14 szt., oszac. zł. 280.

7) Warsztat stolarski w stanie dobrym, 1 szt., oszac. zł. 50.

8) Wagoniki kolejki wąskotorowej w stanie 45 całych, 15 rozebranych, razem 60 szt., oszac. zł. 6000.

Razem zł. 7.850.

Zajęte przedmioty reflektanci mogą oglądać w dnie powszednie i w dniu licytacji w kol. Horodzisko, gminy Kuźnica, pow. Sokółka.

Naczelnik Urzędu Skarbowego

(—) Niesiobęcki.

Dn. 21 września 1931 r.

Zakład Pogrzebowy

A. KNEFEL

Rynek Kościuszki Nr. 9 Telefon 16-23

Poleca duży wybór trumien w różnych gatunkach do najwspanialszych **Cena trumien sosnowych** z wykończeniem lakierowane na biało, żółto lub czarno **Zł. 20.**

Eksportacja zwłok karawanem parokonnym najnowszego typu warszawskiego z domu żałoby na cmentarz wynosi Zł. 20.

Bogaty wybór wieńców metalowych wraz z szarfami różnobarwnemi z drukiem dekoracyjnym wykonywanym natychmiat.

Ceny przystępne. Informacji udziela się bezinteresownie.

ZAKŁAD STEMPLI

L. KOFMAN

BIAŁYSTOK, Lipowa 13.

POLECA:

ste mple kauczukowe, pieczęcie do laku szablony cynkowe, datowniki, numeratory drukarki tabliczki mosiężne do drzwi, szyldy żelazne emaljowane, tabliczki tłoczone, numery tłoczone i emaljowane, monogramy srebrne, żetony i wszelkie roboty w zakres grawerstwa wchodzące

53-10

Popierajcie L.OP.P

Dr. M. Brühl

przeprowadził się

ulica Warszawska 27 I p. tel. 17-92.

choroby wewnętrzne i kobiece e ektro-foto-termo-terapia Prześwietlanie rentgenem.

przyjmuje od 10 — 2 i 5 — 7 wiecz.

LEKARZ—DENTYSTA

J. Szmigielski

przeprowadził się

na Rynek —Kościuszki, 13 m. 8 front nad „Polgumem"

Tel. 5-86.

Dr. G. Finkelsztejn

choroby wewnętrzne (serce i przemiana materji)

ul. Sienkiewicza 48 tel. 14 01 (wejście od ul. Ogrodowej 7a)

powrócił

KONCESJOWANA

ELEKTROWNIA

Franciszka Pawłowskiego

w Sokółce Biuro: ul. Rzemieślnicza 5.

Zaopatruje miasto w prąd elektryczny. Przyjmuje zgłoszenia na prąd przemysłowy po cenach umiarkowanych.

Białystok

PAŹDZIERNIK
2
PIĄTEK

Dziś: Hieronima
Jutro: Remigjusza

Wsch. sł. 5.25
Zach. sł.17.32

Przyjęcia u Pana Wojewody

W dniu wczorajszym p. Wojewoda przyjął m. in.: p. Henryka Zagrodzkiego, zastępcę Głównego Inspektora Pracy, w sprawach, związanych z akcją zwalczania bezrobocia, p. Jana Mieszkowskiego, starostę grodzkiego, p. Konstantego Kaweckiego i Jana Nowosielskiego oraz delegatów Redakcji „Wiadomości Turystyczne".

Zawody o odznakę strzelecką

Dnia 4 b. m. na strzelnicy miejskiego komitetu P. W. i W. F. przy ulicy Branickiego odbędą się zawody strzeleckie o odznakę strzelecką.

Program zawodów przewiduje dwojakie strzelanie: od godz. 9 do 13 z broni małokalibrowej i od godziny 13 z broni wojskowej.

Zgłoszenia są przyjmowane nadal przez Komendę P. W. i W. F. na miasto Białystok do dnia 3 b. m.

Konferencja urządzona przez Publiczną Dokształcającą Szkołę Zawodową

Dnia 4 b. m., t. j. w niedzielę, o g. 5 po południu w lokalu szkoły powszechnej № 1—ulica Pałacowa 2 — odbędzie się konferencja z udziałem rodziców, pracodawców i osób interesujących się wychowaniem młodzieży rzemieślniczej, w sprawie nauki w szkole, zatrudnienia i wychowania młodzieży rzemieślniczej. — Konferencja obejmie również dwa referaty, a mianowicie: cel i zadania dokształcającej szkoły zawodowej i bratnia pomoc uczniowska.

Wilki grasują

W nocy z dnia 23 na 24 września r. b. została wyciągnięta z obory i zjedzona przez wilki jedna owca należąca do mieszkańca wsi Studzianka, gm. Czarna Wieś, Żukowskiego Łukasza.

Już od dłuższego czasu mieszkańcom gminy Czarna Wieś dają się zauważyć wałęsające się wilki.

Polowanie na zające

Referat łowiecki Urzędu Wojewódzkiego przypomina, że polowanie na zające na terenie województwa białostockiego rozpoczyna się dnia 1 listopada, zaś kończy się dnia 1 lutego.

№ E. 2371 | 31
OGŁOSZENIE

Komornik Sądu Grodzkiego II-go rew. zam. przy ul. Sobieskiego Nr. 7, ogłasza, że na żądanie Leokadji Fabisz w dniu 16 grudnia 1931 r. od godziny 10 rano, w gmachu Sądu Okręgowego w Białymstoku, przy ul. Mickiewicza № 5 odbędzie się publiczna sprzedaż przez licytację hipotecznej nieruchomości, wiejskiej „Henryków lit. D" (działka oznaczona na planie Nr. 7) należącej do Aleksandra Wojtasa położonej w kolonji Henryków gminy Dojlidy pow. Białostockiego składającej się z działki gruntu o przestrzeni 12 ha. na której znajduje się dom drewniany, stodoła, chlewy drewniane.

Powyższa nieruchomość nie jest w dzierżawie ani też w zastawie, ma urządzoną księgę hipoteczną wraz z 12 innemi nieruchomościami (działkami) w jednej księdze pod nazwą „Henryków lit. D"

Na nieruchomości ciążą długi hipoteczne według działu IV. 10664 złotych w złocie i 1050 zł.

Licytacja rozpocznie się od sumy szacunkowej 8800 złotych.

Zamierzający wziąć udział w licytacji obowiązani są złożyć wadjum w kwocie 880 zł.

Protokuł zajęcia i oszacowania podlegającej sprzedaży nieruchomości można przeglądać w kancelarji Wydziału Cywilnego Sądu Okręgowego w Białymstoku.

Białystok, dnia 10 Września 193[illegible] r.

Komornik *Podbielski*

769—1

APOLLO
„TRÓJKA"

Dalsza akcja na rzecz bezrobotnych

Po zorganizowaniu się Wojewódzkiego Komitetu do spraw bezrobocia w Białymstoku powstało szereg Komitetów Powiatowych, które już przystąpiły do zbierania pieniędzy i ofiar w naturze. Jeśli chodzi o opodatkowanie się na rzecz bezrobotnych, to na apel Komitetu pierwsi zareagowali urzędnicy państwowi, którzy opodatkowali się miesięcznie.

W ślad za urzędami państwowymi poszło wiele urzędów prywatnych, lecz jeszcze nie wszystkie.

Przypuszczać należy, że w dniach najbliższych prasa będzie mogła podać wiadomości o opodatkowaniu się pozostałych instytucyj prywatnych.

Wojewódzki Komitet powołał do życia cały szereg sekcyj, które po zorganizowaniu swego aparatu przystąpiły już do pracy, której wyniki realne okażą się w dniach najbliższych.

Dnia 1 b. m. pod przewodnictwem p. inż. Malinowskiego odbyło się posiedzenie podsekcji sprzedaży nalepek i rabatowej w sklepach, na które przybyli reprezentanci przemysłu, kupiectwa, właściciele restauracji, kin, właściciele nieruchomości, rzemiosła i t. p.

Wszyscy zebrani podkreślali zgodnie konieczność opodatkowania się całego społeczeństwa na rzecz bezrobotnych.

W tym celu każda z instytucyj już w tym tygodniu w ten lub inny sposób będzie pracuje sprzedaży znaczków i odpowiednie wnioski złoży podsekcji do poniedziałku przyszłego tygodnia.

Wojewódzki Komitet do spraw bezrobocia posiada własne konto Nr. 593 w Oddziale Banku Gospodarstwa Krajowego, gdzie należy wpłacać wszystkie kwoty, poświęcone przez poszczególne instytucje i osoby prywatne na rzecz bezrobotnych.

Zbiórka w powiecie na rzecz bezrobotnych

W dniu wczorajszym o godz. 12 w południu pod przewodnictwem wicestarosty powiatowego p. radcy Kowalskiego odbyło się II—gie zkolei posiedzenie Sekcji Propagandowej.

Na porządku dziennym między innemi była sprawa zorganizowania w najbliższą niedzielę zbiórek pieniężnych w większych miasteczkach powiatu, jak n. p. Dobrzyniewie, Goniądzu, Obrubnikach, Knyszynie, Supraślu i t. d.

Pozatem uchwalono wydrukować ulotki, celem zachęcenia obywateli do intensywnej akcji niesienia pomocy bezrobotnym.

Następne zebranie Sekcji Propagandowej Pow. Kom. Obywatelskiego Niesienia Pomocy Bezrobotnym odbędzie się w poniedziałek, dn. 5 bm. o godz. 12 w poł.

Zwycięstwo nad Wisłą w roku 1920
Wielkie widowisko batalistyczne

To, co niejeden słyszał z opowiadania, lub czytał o bohaterskich zmaganiach się młodej armji polskiej z dzikiemi hordami bolszewickiemi w pamiętnych dniach sierpniowych 1920 r. pod murami stolicy, będzie miał możność ujrzeć w dniu 3 b.m. t. j. w sobotę o godzinie 3-ej po południu na stadjonie wyścigowym w koszarach im. gen. Sowińskiego. Zwycięstwo polskie zostanie odtworzone z całym realizmem przez artystów scen polskich i blisko tysiąc żołnierzy z różnych rodzajów broni.

Czysty zysk zostaje przeznaczony na pomoc dla bezrobotnych i Polski Biały Krzyż.

Konferencja przemysłowców w sprawie zatrudnienia bezrobotnych

W dniu 30 września r.b. pod przewodnictwem p. Starosty Powiatowego, inż. Michałowskiego, odbyła się konferencja przedstawicieli przemysłu włókienniczego, drzewnego i garbarskiego, mająca na celu łagodzenie bezrobocia na terenie powiatu.

Konferencja ta dała możność zorjentowania się w stanie przemysłu na terenie powiatu, jak również ustaliła konieczność przeprowadzenia pewnych posunięć w stosunku do pracy i płacy oraz zapomóg z funduszu bezrobocia.

Pozatem obecni na zebraniu zadeklarowali na rzecz bezrobotnych ofiary w naturze w następującej wysokości: wykonczalnie sukna, jako zakłady o mniejszym zarobku—30—35 m. materjału każda; tartaki po 1 m. drzewa opałowego w stosunku do ilości zatrudnionych robotników, p. E. Cytron—200 m. materjału na ubrania i 50 koców; p. Br. Nasiłowski z Wasilkowa—25 kg. skóry na podeszwy.

Akcja pomocy bezrobotnym
rozwija się w szybkiem tempie

Komitet Gminny w Knyszynie.

W środę dn. 30 b. m. w Knyszynie, z inicjatywy Powiatowego Komitetu Obywatelskiego Niesienia Pomocy Bezrobotnym, odbyło się organizacyjne zebranie komitetu gminnego. Między innemi uchwalono w zbliżającą się niedzielę zorganizować kwestę uliczną oraz w najbliższym czasie 2 zabawy taneczne.

Składnica ofiar w naturze w Mońkach.

Dowiadujemy się, że w Mońkach, będących jednym z ośrodków zgromadzenia ofiar w naturze na pomoc dla bezrobotnych, ks. Łozowski, proboszcz tamtejszej parafji, przyjął na siebie obowiązki prezesa nad składnicą. Do składnicy tej będą wpływały datki w naturze z Dolistowa, Goniądza, Trzcianny i częściowo z Kalinówki.

Kwesta uliczna w Dobrzyniewie.

Staraniem Powiatowego Komitetu Obywatelskiego Niesienia Pomocy Bezrobotnym, onegdaj, z udziałem p. wicestarosty Kowalskiego, odbyło się zebranie gminne w Obrubnikach. W zebraniu wzięli udział liczni przedstewiciele nauczycielstwa i okolicznych wsi. W wyniku obrad postanowiono w nadchodzącą niedzielę zorganizować w Dobrzyniewie kwestę uliczną, zaś w gm. Obrubnikach w lokalu gminnym przedstawienie amatorskie p. t. „Nagrodzona dzielność". Po przedstawieniu odbędzie się zabawa taneczna.

Dr. M. KANEL
Choroby weneryczne, skórne i moczopłciowe.
Przyjmuje od godz. 9 — 11 od 5 8
Kobiety od godz. 4 — 5 p. p. —
ul. Sienkiewicza 37 (parter) tel. 5-95

Inspektor Charlemagne
żegna swych podkomendnych

W związku z ustąpieniem ze stanowiska wojewódzkiego komendanta P. P. p. insp. Charlemagne wystosował ostatni rozkaz do swoich b. podwładnych, treść którego podajemy niżej:

„Żołnierze Policji!

Pięć lat spędzonych wśród Was przekonały mnie o Waszej wartości moralnej, wysokiem poczuciu obowiązku i ofiarnej służbie zakończonej niejednokrotnie ciężką niemocą lub przypieczętowanej krwią tych, co w walce ze zbrodnią i przestępstwem życie swe złożyli w ofierze.

Kiedy się cofnę myślą wstecz, staje mi przed oczyma Wasz wielki wysiłek, zmierzający przedewszystkiem do podniesienia ogólnego wykształcenia Waszego wysiłek, który nabrał szczytne nadludzkiego u Waszych kolegów na terenie niemal całej Rzeczypospolitej, następnie znaczne podniesienie stanu szkolnictwa fachowego i z dnia na dzień rosnące zrozumienie ciężkich Waszych codziennych zadań i obowiązków.

Opuszczając stanowisko Waszego Komendanta Wojewódzkiego żegnam się z P. P. oficerami i szeregowymi z prawdziwem wzruszeniem, dumny, że danem mi było dowodzić Wami przez tak długi okres czasu.

Niech poczucie dobrze spełnionego obowiązku będzie dla Was nagrodą za ciężką i ofiarną pracę dla dobra obywateli oraz ku potędze i chwale Ojczyzny. Sercem na zawsze pozostanę z Wami.

Komendant Wojew. P. P.
CHARLEMAGNE
Inspektor".

SKŁAD FUTER
M. J.
GONIĄDZKIEGO
— znajduje się —
Białystok, róg ul. Sienkiewicza i Żydowskiej (1 piętro)
Skład bogato zaopatrzony wielkim wyborem wszelkiego rodzaju futer

LECZNICA PRZYCHODNIA
lekarzy specjalistów
Białystok, Mazowiecka 5 (Sienny Rynek) tel. 1-38.
PORADA 3 ZŁ
wszystkich specjalności
choroby wewnętrzne, nerwowe, dziecinne, kobiece i akuszerja, chirurgiczne, skórne i weneryczne, oczu, gardła, nosa i uszu,
Gabinet dentystyczny, Rentgen, analizy, leczenie elektrycznością i światłem,
po cenach lecznicowych
Dojazd autobusem Nr. 2.
53—17

Dziś premjera | **„MODERN"** | Początek o godz. 6,30.
Passpartou i bilety ulgowe ważne tylko na I seans
X-27
Marlena Dietrich
jako kobieta i szpieg
Rzecz dzieje się w Wiedniu i Moskwie podczas wielkiej wojny.

Popierajcie L. O. P. P.

Teatr „Palace"
„Panna Mężatka"
Komedja w 3 aktach Korzeniowskiego

Przystępując do pisania recenzji z tej komedji, muszę pominąć milczeniem ocenę sztuki, gdyż, w porównaniu z wykonaniem całości i grą poszczególnych osób, wypadłaby ona miernie.

Jeżeli chodzi o grę, bezwzględnie na czoło wysuwa się postać naszej genjalnej artystki p. Stanisławy Wysockiej w roli pułkownikowej.—Za wielka jest artystka, aby jej zależało na opinji skromnego recenzenta.—I nie dlatego o Niej pisze, żeby jeszcze raz uwypuklić Jej genjalny artyzm i takież zdolności reżyserskie, ale dlatego, że jesteśmy jej zobowiązani zato, że zgodziła się na naszej scenie wystąpić, jako gość w tak stosunkowo słabej sztuce, a jeszcze słabszej roli, wysuwając tę rolę niemal na czoło sztuki. Swoim wytąpieniem, a przedewszystkiem zmontowaniem w ostatniej chwili całości, dała prawdziwą satysfakcję i zadowolenie artystyczne widzom, jak również, że tak wybitnie podkreśliła, że teatr—to reżyser, —reżyser, który jest duszą teatru, który potrafi niemal tchnąć i pobudzić nieraz uśpione iskierki talentów aktorskich, który potrafi dać tę moc i wiarę we własne siły, ale to może zrobić tylko prawdziwy artysta—reżyser.

I jakaż ogromna różnica w grze całego zespołu. Poprostu się wyczuwa tę pewność, aczkolwiek—wobec Gościa niektórzy mieli z początku dużą tremę, potem i to zaniklo, a ze sceny na widownię spływał dziwnie miły nastrój. Tak, prawdziwy był kontakt widowni ze sceną, co rzadko się u nas zdarzało.

A teraz partnerzy Gościa:—Ogólnie w B-stoku tak lubiany i ceniony jak[illegible] aktor p. Opaliński w roli majora, czyż nie był lepszym, jak kiedyindziej? Czyż nieb musiał z konieczności „podciągać się" do poziomu artystycznego partnerki—Gościa? Tak.—I z całem uznaniem należy przyznac, iż wywiązał się doskonale nietylko w grze, ale nawet i w charakteryzacji.

P. Smoczyński w roli Adolfa, musiał zawzięcie rywalizować z p. Opalińskim, żeby, broń Boże, nie pozostać na drugim planie. I ta rywalizacja dała bardzo pochlebny tak dla niego, jak i dla całości sztuki—wynik.

P. Ustarbowska w roli Cecylji (może nieco zamocna była charakteryzacja) była zupełnie dobrą.

Jednak w niektórych momentach, mam wrażenie, należało zdradzić, nie przed partnerem Adolfem, a przed widownią głębsze uczucie do Adolfa (głównie chodzi o akt II). Jest to rola trudna. Musiała tam byc gra w grze i ta gra — była zbyt wyrafinowaną grą, a przecież Cecylja naprawdę kochała Adolfa, czyżby więc w takich momentach, kiedy Adolf chce się pożegnać i oświadcza, iż odjeżdża na zawsze, czyż Cecylja, będąc świadoma swojej gry, nie może chociaż jednym przebłyskiem się zdradzić sama przed sobą, a wi c—przed widownią, że może być struna przeciągnięta i może naprawdę stracić osobę kochaną? A tego p. Ustarbowska nam nie dała, pomimo, iż takich momentów było parę.—Cała jednak rola, należy przyznać, była starannie opracowana.

Kwartet więc był naprawdę dobrany i wywiązał się znakomicie, co należy przyznać z całem uznaniem.

Zet.

Zgubiono książeczkę wojskową wydaną przez P. K. U. Białystok na imię Samuela syna Nochima Nisenbauma roczn. 1910 zam. w Białymstoku, ul. Rabińska 4. Powyższą unieważnia się.

SKŁAD SUKNA
Jakób Rafałowski
BIAŁYSTOK. ul. Giełdowa 2.
Poleca na sezon jesienno-zimowy
Wielki wybór gatunków sukna
Bielskich, Tomaszowskich i Łódzkich
Ceny konkurencyjne.

Lecznica akuszeryjno - ginekologiczna
D-ra C. SZYLMAN
Przyjęcia rodzących oraz chorych
dla stacjonarnego leczenia w ciągu całej doby ala porodowa i operacyjna. Pokoje oddzielne wspólne. Elektro — termo—światło leczenie.
Białystok, ul. Legjonowa 2.
(Rynek Kościuszki 3.) Telef. 8-66.
653—15

Konto P. K. O.
Nr 68425.

Redaktor przyjmuje od godz. 12-13; telefon № 2-73 Redakcja czynna od godziny 12-14 i od 19-21 Telefony Redakcji dzienny — 10-06. nocny — 2-73. Rękopisów redakcja nie zwraca.

CENA PRENUMERATY: miesięcznie z odnoszeniem do domów, lub przesyłką pocztową — 4 zł
CENY OGŁOSZEŃ: za wiersz milimetrowej wysokości przed tekstem — 70 gr.; w tekście 80 gr. za tekstem—25 gr.; kronika reklamowa, komunikaty— 1 zł. za wiersz redakcyjny; drobne— 20 gr. za wyraz. Do tych cen dolicza się za ogłoszenia cyfrowe i tabelaryczne 50 proc. ; z zastrzeżeniem miejsca—25 proc. Nekrologi 50 proc. taniej, dla poszukujących pracy —50 proc zniżki Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada.
Układ ogłoszeń przed tekstem 5° łamowy, za tekstem 10° łamowy. Administracja zastrzega sobie prawo zmiany terminu druku ogłoszeń.

Konto czekowe P. K. O. Nr. 68.425

Redakcja i Administracja: Św. Rocha Nr. 3, tel. Nr. 10-06 i 2-73.

Wydawca: Tow. Wydawnicze Polska Drukarnia w Białymstoku. So. Akc. w Białymstoku ul. Św. Rocha 3 **Redaktor odpowiedzialny Antoni Faranowski**